

EDUSKUNNAN TALOUSVALIOKUNNALLE

TaV@eduskunta.fiLAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI FINANSSIVALVON-
NASTA ANNETUN LAIN JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA
(HE 38/2018)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt OP Ryhmältä lausuntoa koskien hallituksen esitystä laiksi finanssivalvonnasta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Lausuntonaan OP Ryhmä esittää kunnioittavasti seuraavan.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskeva lakiehdotus

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskeva lakiluonnos sisältää useita tarpeellisia täsmennyksiä. Financial Action Task Forcen (FATF) suosituksiin perustuvat sääntelyvaateet tulisi ottaa kansallisessa sääntelyssä huomioon vastaavalla tavalla kuin ne on huomioitu EU:n IV rahanpesudirektiivissä. Vaikka FATF:in suositusten huomioiminen sääntelyssä on tärkeää, saattaa suositusten huomioiminen sellaisenaan kansallisessa lainsäädännössä asettaa ilmoitusvelvollisille Suomessa ankarampia velvoitteita verrattuna muualla EU:n jäsenvaltioissa toimiviin ilmoitusvelvollisiin. Näkemyksemme mukaan rahanpesusääntely tulisi implementoida kansalliseen lainsäädäntöön EU:n direktiivien pohjalta eikä suoraan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toimintaryhmän suositusten perusteella.

FATF:in ensimmäinen suositus koskee riskiperusteisten menettelytapojen soveltamista rahanpesuriskien hallinnassa. Riskiperusteiden menettelytapojen soveltaminen on myös EU:n IV rahanpesudirektiivin keskeinen velvoite. Riskiperusteisten menettelytapojen soveltaminen käytännössä tarkoittaa mm. sitä, että ilmoitusvelvollinen voi omaan riskiperusteiseen arviointiin perustuen ratkaista, mitkä tiedot ovat kussakin asiakassuhteessa rahanpesuriskienhallinnan näkökulmasta tarpeellisia ja välttämättömiä. Näitä ns. olennaisia tietoja on pidettävä ajantasalla dokumentoidusti. Lakiehdotuksen 3 luvun 3 §:ään kirjattu velvoite kaikkien asiakkaan tuntemista ja liiketoimia koskevien asiakirjojen ja tietojen

© OP
19.4.2018

pitämisestä ajantasaisina ja olennaisina ei nähdäksemme vastaa FATF:in suosituksen 10 kohdassa asetettua vaatimusta due diligence menettelystä ja olennaisten tietojen hankkimisesta. Lakiehdotuksen mukainen lista tiedoista, jotka tulisi kaikissa tapauksissa hankkia, ei nähdäksemme myöskään perustu EU:n IV rahanpesudirektiiviin. Lakiehdotus rajaa perusteettomasti ilmoitusvelollisten yhteisöjen mahdollisuuksia riskiperusteiseen arviointiin. Sääntelyvaade lisää hallinnollista taakkaa ja aiheuttaa tarpeettomia kustannuksia.

Tässä yhteydessä OP Ryhmä haluaa vielä kiinnittää huomiota voimassa olevan lain 3 luvun 13 §:ään, jossa ei ole nykyisellään mainintaa tosiasiallisesta edunsaajasta poliittisesti vaikutusvaltaisena henkilönä. Tosiasiallisten edunsaajien PEP-statuksen selvittämistä edellytetään FATFin suosituksessa 12 samoin kuin IV AML-direktiivin 20 artiklassa. Jos yritysten poliittisesti vaikutusvaltaisia tosiasiallisia edunsaajia ei ole tarkoituksella jätetty pois poliittisesti vaikutusvaltaiseen henkilöön liittyvän tehostetun tuntemisvelvollisuuden piiristä, ehdotamme tässä yhteydessä korjaamaan myös tämän lainkohdan. Ilman nimenomaista säännöstä tai mainintaa hallituksen esityksen perusteluissa jää epäselväksi, mikä on em. tiedon selvittämisen peruste erityisesti tietosuojasääntelyn näkökulmasta.

Luottolaitoslakiin ja maksulaitoslakiin tehdyt muutokset

OP Ryhmällä ei ole lausuttavaa näiden muutosten osalta.

Helsingissä, 19. huhtikuuta 2018

OP Ryhmä

Erkki Sarsa
Edunvalvontajohtaja

Riitta Alakiuttu
Compliance Officer, Riskienhallinta